

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΔ'.-φύλ. 17 * ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 3 ΤΟΥ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1916 * ΑΡΙΘΜΟΣ 598

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ
ΨΥΧΑΡΗΣ

Τῇ γενικῇ ἀντιπροσωπεΐᾳ τοῦ «Νου-
μᾶ» τὴν ἔχει τὸ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΒΙ-
ΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ Ε. Κουκλάρα (ὁδὸς Ἀ-
καδημίας 53, ἀντικρὺ στῇ Ζωοδόχο
Πηγῇ). Ἐκεῖ γράφονται συντρομη-
τές, πληρώνονται συντρομές, με ἀπό-
δειξη ὑπογραμμένη ἀπὸ τὸν ἐκδότη τοῦ
Νουμᾶ, πουλιοῦνται περασμένα φύλλα
κτλ. κτλ.

ΓΡΑΦΕΙΑ ΝΟΥΜΑ: ὁδὸς Πραξιτέλης 29.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ν. Α. Θέρο.

ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΪΛΑ. Ἡ μπαλλάδα τῆς σουλακῆς τοῦ Πίν-
τερνι (τέλος).

ΜΙΤΤΑ ΠΕΡΡΩΤΗ. Καινούρια ζωή.

Ν. ΡΙΤΣΟΣ. Κερί.

Ι. ΣΤΑΜΝΟΠΟΥΛΟΣ. Μία ἀκόμη ὀνοματολογικὴ ση-
μείωση.

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. Πάλι στὴν ἀγάπη (συνέχεια)
Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ.— ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΖΩΗ

Κανείς δὲν τοῦ ἔδινε ζωὴν ἀφ' ἧς γεννήθηκε· βγήκε στὸν
κόσμο ἕνα πλάσμα κκεκετικὸ καὶ μαραμένο χωρὶς
στάλα ζωὴ μέσα του· τόσο πού οἱ γείτονοι ἔλεγαν
πὺς δὲν ἔδωκε κανὼν οὐτ' αὐτὴ τὴν κλαψιάρικη φω-
νοῦλα πού ἀφίνει κάθε ἄνθρωπος, σὺν πρωτανοίγει τὰ
μάτια του στὸ φῶς καὶ πὺς ἀπ' τὸ χεῖλός του τὸ πα-
νικσμένο ἔσταξε μιὰ γουλίστα αἷμα. Ἔτσι ὅλοι τὸ
πέρασαν γιὰ πεθισμένο, μὰ ὁ γιαντὸς ποῦξερε ἀπὸ τέ-
τοια κατάλαβε πὺς τὸ παιδί δὲν εἶταν παρ' ἀσφυ-
χτικὸ καὶ τρέποντάς το δυνατό καὶ γλήγορα τοῦδωσε
τὴν ἀνάσα. Μὰ καὶ αὐτὴ δὲν εἶταν παρὰ λιγοστή καὶ
μ' ὅλο πού τὸ μωρὸ ἀνοιγόκλεινε κουρασμένα τὰ μα-
τάκια καὶ ἔπαιξε ἐλαφρὰ τὰ χεῖλιά του σὰν γύρευε φαί,
ἢ μαζὴ καὶ οἱ παραστεκοῦμενοι ἔστειλαν γλήγορα,
γλήγορα γιὰ τὸν παπὰ καὶ τὴν κολυμπήθρα.

Ἀς πῆγαινε τουλάχιστο βαφτισμένο· ἔτσι θάξερε
ἢ μητέρα του πὺς τὸ παιδί τῆς π' ἀπ' τὰ πολλὰ τῆς
βάσανε τὸ γέννησε χωρὶς ζωὴν δὲ θάταν παραπετα-
μένο καὶ στὸν οὐρανό. Ὅ,τι τοῦ στέρησε αὐτὴ δῶ κάτω
καὶ πρὶν ἀκόμη γεννηθῇ θὰ τοῦ τᾶδινε τὸ βάπτισμα
καὶ ἀπάνω καὶ θάταν ἐκεῖ πέρα δημοῖο σὺν ἑλα τᾶλλα
τὰ πριδιά τὰ πλούσια καὶ τὰ βασιλόπουλα καὶ δὲ ἔλαχε
τίποτε· νὰ τοὺς ζηλέψῃ. Κ' ἢ μητέρα σιγοκλαίοντας

ἀνιστάναε ἀνακουφισμένη. Τί μεγάλη παρηγοριά
στ' ἀλήθειαν νὰ τὸ ξέρῃ καὶ ἀπάνω ἡσυχὸ καὶ εὐτυχι-
σμένο χωρὶς νὰ τοῦ λείπῃ τίποτα· γιατί βέβαια πού
τ' ἀγγελούδια θάχουν πάντα τὸ καλὸ τους φοῖ καὶ τὸ
ἥσυχόν τους ρούχο· καὶ ὕστερα ποῖος ξέρει σὲ τί μορφὴ
σιπτάκια θὰ κάθονται παίζοντας ἀναμεταξὺ τους ἑλῆ-
θρα. Ἔτσι πηγαίνοντας μάλιστα γεννήθηκε καὶ ἀπάνω,
δὲ θὰ γνώριζε ποτὲ τὴν πείνα, τὴν κκομοιρίκα καὶ
τὴν καταφρόνια τοῦ κόσμου.

Κακόμοιρη μικρούλα! καὶ ἢ μητέρα ἔχοντάς τὴ δι-
πλα τῆς, τὴν κοίταξε ἀποκωμωμένη. Εἶταν τὸ πρῶτο
τῆς παιδί, τὸ πρῶτο πλάσμα πού ἐδημιούργησε, πού
τοῦδωσε ὑπαρξήν ἀπ' τὴ βασιανισμένη ὑπαρξή τῆς! καὶ
τὸ περίμενε μ' ἕνα τρόπο τὸ παιδί αὐτὸ γιατί συλλο-
γίζονταν πὺς θὰ τὰ βγάλῃ πέρα. Τ' εἶχε νὰ τοῦ δώσῃ·
τίποτα· οὔτε καν τὸν πατέρα του. Ἐκεῖνος· πέθανε λί-
γους μῆνες ὕστερ' ἀπ' τὸ γάμο του ἀφίνοντας τὴ νέα
του γυναίκα στοὺς πέντε δρόμους. Τί δυστυχία! Ἔτσι
φτωχοὶ κάμπωχοι καθὼς ἦσαν καὶ οἱ δύο τους, μὰ
νέοι καὶ γιομάτοι ζωὴν, εἶχαν παρθεῖ ἀπὸ ἀγάπης. Αὐ-
τὸς θὰ δούλευε, θὰ δούλευε μάλιστα σκυλίσια καθὼς
ἔλεγε, ἐκεῖνη πάλι θὰ κοίταξε τὸ σπῆτ', τὴν οἰκονο-
μία τους, τὸ νοικοκυριό τους. Καὶ θὰ ζούσαν θάχην
τοὺς κόπους τους, θάχην τὰ βάσα καὶ τους, τῆς ἔβρα-
ν, μὰ πάλι θάχην τὴν ἀγάπην τους, θάχην τὰ παιδιά
τους, πού θὰ τοὺς χάριζε ὁ Θεός, τὰ παιδιά τους, πού
θὰ μεγάλωναν, θὰ τοὺς ἦσαν ἀποκοῦμπι καὶ χαρὰ.
Μὰ τὰ πράματα ἦρθαν ἄλλοιως· ἢ ἀγωνία, καὶ ὁ
τρόμος τῆς δυστυχίας, ὑποδέχτηκαν τὸ πρῶτο παιδί,
πού γεννήθηκε στὴν ὁρφάνια. Καὶ ἢ μάνα ἔχοντάς το
δίπλα τῆς, τὸ κοίταξε σὺν ἔνοχη γιατί — κοντὰ σὲ
ἄλλα—δὲν τῆς ἔβγαλε οὔτε γερὸ στὸν κόσμο.

Ἔδωκε τὸ μάγουλό του τὸ κέρινο καὶ τὸ πνι-
σμένο του χεῖλι, καὶ συλλογίζονταν — σὰ νᾶθελε νὰ
βγάλῃ ἀπὸ πάνω τῆς τὴν εὐθύνη τοῦ κακοῦ—τίς μπό-
ρες πού τράβηξε ὅλον αὐτὸ τὸν καιρό. Πρῶτα ἀπ' ἑλα
ἢ τρομάρα πού πῆρε σὰ δύο μηνῶν νόφη, τῆς ἔβρα-
ν τὸν ἄντρα τῆς ἕνα ἀπόγευμα σκοτωμένο πρῶ. Τ'
εἶχε γίνει; Ἔτσι κατὰ λάθος— ἀπὸ ἀμέλεια— ὅπως
λέν στὸ δικαστήριον, ἕνας φίλος του παίζοντας τρά-
βηξε κατὰ πάνω του καὶ ἔγεινε τὸ κακό. Κ' ὕστερα
ἀπ' αὐτὸ, μὰ καὶ ἢ ἀρχὴ ἔγεινε, ἦρθαν ἑοπίσω ἑλα
τᾶλλα καὶ νὰ τὴν ἀμέσως ἢ φτώχεια τὴν ἄλλη μέρα
εἶταν καὶ ἑλας φερμένη. Ἡ δυστυχισμένη χήρα— π'
ἀπὸ μικρὴ εἶταν καὶ αὐτὴ ὀρφανὴ μινεμένη—δὲν εἶχε
κανέναν προστάτη· τὰ δύο τῆς ἀδέρφια μάλιστα τὴν
πάντρεψαν, πῆγαν στὴν Ἀμερικὴ γυρεύοντας ἐκεῖ μα-
κρὰ τὴν τύχη καὶ ἴσαμε τὴν ὥρα δὲν εἶχε κανένα
τοὺς γράμματα ἀκόμα ἔρθη ἂν ἔφταναν μὲ τὸ καλὸ καὶ
ἂν ἐπιστάν δουλειά. Ἔτσι ἢ δόλια τους ἢ ἀδερφή
δὲν ἔξερε πού βρίσκονταν κανὼν γιὰ νὰ τοὺς γράψῃ
καὶ νὰ τοὺς πῇ τὸ βᾶσανό τους. Μὰ ἀργὰ ἢ γλήγορα
δὲν μπορούσαν παρὰ νὰ τῆς στείλουν καμμιά εἰδηση,
καὶ τότες ποῖος ξέρει τί θάκανε· ἴσως νὰ πῆγαινε νὰ
τοὺς βρῇ, δηλαδὴ ἂν τὴν ἦθελαν, γιατί τὸ σήμερον ἑλα
πρέπει νὰ τὰ φοβᾶται κανείς. Μὰ καὶ ἂν πούμε πάλι
πὺς τ' ἀδέρφια τῆς ἦσαν καλὰ καὶ τὴν ἦθελαν, ἔπρεπε
νὰ περῶσιν κάμποσες καιροὺς ὡς πού νὰ λάβῃ γράμματα
τους· νὰ οἰκονομήσῃ, τὸ ναῦλο τῆς καὶ νὰ γεννηθῇ

καὶ τὸ παιδί της· πού νὰ ταξίδεψε ἔτσι; Κ' ἐν τῇ με-
ταξὺ τί θάκανε; τί ἄλλο ἀπὸ τῇ δουλειά! κ' ἔτσι μέλο
ποῦ βρίσκονταν σὲ μιὰ τέτοιαν κατάστασιν ἄρχισε νὰ
ξενοδουλεῖ. Ἐλαφρὲς δουλειὲς ἴσχυε πού νὰ βγάξῃ
τὸ ψωμί της· γιὰ βαριὰς βέβαια δὲν ἔκανε· καὶ τίς
ἄλλες ἀκόμη τῆς ἔδιναν οἱ συχωριανοὶ πρὸς πολὺ
ἀπὸ ψυχοπονιά, παρὰ γιὰ τὴν ἐχρειάζονταν. Καὶ
κεῖνη τὰ καταλάβαινε ὅλα καὶ μαρμαζωνε καὶ τὰ δέ-
χονταν γιὰ τὴν δὲν μποροῦσε νὰ κάνῃ ἄλλωθις. Μὰ ὡς
τόσο ἡ ψυχὴ της ποτίζονταν στὸ φαρμάκι, φαρμακώ-
νοντας, μαζὶ μὲ δαύτην, καὶ τὸ παιδί της.

Πόσες φορές στίς δύσκολες καὶ πικραμένες τῆς
ὥρες δὲ συλλογιζόνταν μὲ τρόμο τ' ἀγέννητο αὐτὸ
πλάσμα· ποίος ἔχει τ' εἶχε καὶ κεῖνο νὰ τραθήξῃ!
Καὶ τότες μπρὸς στὴ σκέψιν τῆς αὐτῆς, μπρὸς στο
προαίσθημά της ἔτι τὸ παιδί της θὰ τυραννιζόταν
σὺν καὶ δαύτῃν, ὑποχωροῦσε κάθε μητρικὴ λαχτάρα.
"Α! νὰ! εἶχε κι' αὐτὴν ἀκόμη τὴν πίκρα δοκιμάσει
νὰ μὴ χαίρεται σὺν ὅλες τις ἄλλες μάννες γιὰ τὸν
ἐρχομὸ τοῦ πρώτου τῆς παιδιοῦ· ὅχι! στὰ χάλια ποῦ
ἔτανε τί χαρὲς νὰ κάνῃ; "Ε! καλὰ δὲ τόφερε στὸ κό-
σμο κι' ἀπὸ καὶ; νὰ ξεγελάσῃ τάχατες τὸν ἐκὺτό
της πῶς θὰ γίνῃ κι' αὐτὴ ὅμοια μὲ τίς ἄλλες; εὐτυχι-
σμένη μάννα, πῶς θὰ τὸ ἴδῃ μιὰ μέρα μεγαλωμένο
δίπλα της νὰ τῆς κουδεντιάξῃ καὶ νὰ τῆς γελάῃ. "Α!
ὅχι! ὅχι ἄλλα ὄνειρα πιά, ἀρκετὰ τὴν ξεγέλασαν τὰ
πρώτα. Καὶ τότες, ἔχοντας τὸ πάντα δίπλα, ἔστρεψε
γλήγορα γλήγορα ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τὸ κεφάλι, σὰ
νὰ μὴν ἤθελε νὰ τὸ ἴδῃ, σὰ νὰ φοβότανε ν' ἀντικρύσῃ
τίς ὁμορφες ζωγραφίες ποῦ φερε ἐπίμονα μπροστὰ
τῆς ἡ μητρικὴ της καρδιά! ἔτρεψε μὴν πάη καὶ πῶς
πιστέψῃ καὶ βρεθῇ μονομιάς σὲ κινουόργαν ζῶντος.

Μὰ σιγά-σιγά σὺν πέρατε ἡ πρώτη ζάλη τοῦ τρό-
μου καὶ τῆς πίκρας, ἄρχισε νὰ ξυπνᾷ καὶ νὰ τῆς
γλυκομιλῇ θαρρετὰ μέσα της ἡ μητρικὴ λαχτάρα.
"Α! τὸ παιδί της! τώρα δὲ θάταν πιά ἐρημικὴ καὶ
σκότεινη στὸν κόσμον· θάχε ἐδαυτο, γιὰ δαυτο θὰ
δούλευε καὶ δουλεύοντας δουλεύοντας σὺν ἄντρας, θὰ
πάταξε νὰ μὴν τοῦ λείψῃ τίποτε, οὔτε τὸ ροῦχο του,
οὔτε τὸ φαί του καὶ θάχην καὶ τὸ σπιτάκι τους. Γιατί
τάχατες; καὶ καὶ μέσα θὰ μεγάλωνε καὶ θὰ γίνονταν
κοπελλούδα πού νὰ τὴν χαίρεται ἡ μάννα της κι' ὁ
κόσμος; ὅλος. Μόνο νὰ τῆς τὸ χάριζε ὁ Θεός. Ναι αὐτὸ
ἴταν, τὸ παιδί της γεννήθηκε μισοπεθαμμένο· καὶ
παίρνοντας τὸ γιὰ πρώτη φορὰ στὰ χέρια της τὸ τριῖζε
μὲ μανία σὰ νάθελε νὰ τοῦ κρατήσῃ τὴ λιγοστὴ ζωού-
λα. Τότες ξεπετάχθηκε μονομιάς ἀπάνω. Ναι, νὰ βραψι-
στῇ τὸ παιδί, νὰ βραψιστῇ μὴν ὦρα ἀρχήτερα, κι' ὅχι
γιὰ νὰ πάη ἔτοιμο στὸν ἀπάνω κόσμο μὰ ἴσα, ἴσα,
γιὰ νὰ κρατηθῇ ἐδῶ σ' αὐτόν. Δὲν τὴν ἐννοίεζε πιά γιὰ
τίποτε· τὸ παιδί της νάχε καὶ τὰλλα τὰν εἰδικὴ τῆς
δουλειά. Κι' ἀνασηκωμένη στὸ στρώμα, βασιτώντας τὸ
παιδί της ἀγκαλιὰ, ἐφώναζε μὲ φωνὴ λαχανιασμένη
ἀπ' τὴν: ἀγωνία· "Ακόμα-ἀκόμα νάρθη ὁ παπῆς;"

Σὲ λίγο τέλειωσε κ' ἡ βράστι· ὁ νουὸς ὁ Πανα-
γῆς ὁ καρτσέρης πού βρίσκονταν ἐδεκεῖ ἐδγάλε τὸ
παιδί Ἐλπίδα. Εἶτανε πονόψυχος ἄνθρωπος καὶ βλέ-
ποντας ὅλην κείνη τὴν κατάντη τοῦ μάτωνε ἡ καρδιά·
μὰ τί νὰ τοὺς κάνῃ παραπάνω; αὐτὸς κ' ἡ γυναίκα
τοῦ παράστεκαν σ' ὅλα βοηθώντας ὅσο μποροῦσαν τὴν
ἐρήμην χήρα. Κ' ἐδγάλε τὸ παιδί Ἐλπίδα μὲ τὴν ιδέα
νὰ τοῦ κάνῃ γουρί καὶ νὰ φέρῃ ἔστω καὶ μὲ λόγον
κάτι χαρωπὸ στὸ σπῆτι. Καὶ σιμώνοντας τὴ μάννα
γιὰ νὰ τῆς παραδώσῃ τὸ μωρὸ «βραψισμένο μυρω-
μένο» τῆς εὐχρίθηκε μὲ ζωηρὴ φωνὴ ἔτσι γιὰ νὰ τῆς

δώσῃ κουράγιο, νὰ χαίρεται τὸ παιδί της χωρὶς νὰ
νοιάζεται γιὰ τίποτε ἀφοῦ γιὰ ὅλους μὰς ἔχει
ὁ Θεός.

Καὶ στ' ἀλήθεια, τὰ λόγια τοῦ Παναγῆ τοῦ κουμ-
πάρου ἴδῃ κ' ἐπικταν τόπο· τὴν ὦρα μάλιστα π' ὁ
γιατρὸς λίγο ὕστερα ἀπ' τὴν βράστιμα εἶπε πῶς δὲ
φοβάται πιά γιὰ τὸ μωρὸ, ἡ μητέρα ξεχνώντας γιὰ
πρώτη φορὰ ὅλα τῆς τὰ βάσανα — τὰ περασμένα καὶ
τὰ μελλούμενα — ἴσα-ἴσα παῦτὰ τὴν βάραιναν τὸ πρὸ
πολύ. — δόθηκε ὁλόκληρη στὸ παιδί της.

Τίποτε δὲν τὴν τρώαζε πιά ὅλα τῆς ἐφαίνονταν
φυσικὰ καὶ παιγνίδια. Καὶ καθὼς κοίτονταν ἀκόμα
στὸ στρώμα δὲν ἔδλεπε τὴν ὦρα πότε νὰ πέρασαν οἱ
κινὰς μέρους γιὰ νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ πιάσῃ τὴ δουλειά.
Δὲν ἤθελε τὸ παιδί τῆς νὰ τρώῃ χαρισμένο ψωμί· ὅλα
θάδωναν ἀπ' τὰ χέρια της! Καὶ τότες βλέποντάς το
μέρα μὲ τὴν ἡμέρα νὰ μεγαλώνῃ καὶ ν' ἀντρεῖται ὅλα
ἔφερε πῶς αὐτὴ πού τοῦδωσε τὴ ζωὴ, μιὰ φορὰ τοῦ
τῇ βράστει κάθε στιγμὸν. Δὲ θάταν μόνο σάρκα ἀπὸ
τὴ σάρκα της, θάταν ὁ καθημερινὸς ὁ κόπος της κι' ὁ
ἔρωτάς της. Κάθε μέρα πού πέρανε δὲ θὰ χάνονταν
πίσω της, θὰ τὴν ἔδλεπε νὰ ζῇ πάντοτε στὴν ὑπαρξὴ
τοῦ παιδιοῦ της. Κ' ἔτσι ἔγινε· ὕστερα ἀπὸ λίγες μέ-
ρες, μ' ὅλα ποῦταν ἀκόμη ἀδύνατη, ἐγύρεψε δουλειά
καὶ τὴν ἡμέραν ὁ κάμπος πού ἀπλώνονταν ἀφέντης με-
γαλόπρεπος στὰ πόδια τοῦ χωριοῦ χρειάζονταν ἀμέ-
τρητα χέρια νὰ τὸν δουλέψουν. Κ' ἔτρεχαν ὅλοι σὲ
δαυτον νὰ τοὺς δώσῃ τὰ πλοῦσια τοῦ δῶρα κ' ἔχυνε
κεῖνος σὺν ἔφτανε ἡ ὦρα πλημμυριστὰ ἀπ' τοὺς
κόρφους τοῦ, τὸ μέλι καὶ τὸ γάλα.

Ἦταν γλυκόπνοος Ἀπρίλης σὰ γεννήθηκε ἡ Ἐλ-
πίδα· κ' ἡ μάννα της πατώντας γιὰ πρώτη φορὰ τὸ
κατῶφλι τοῦ φτωχικοῦ της γιὰ νὰ πάη στὴ δουλειά
ἐννοίεζε μόλις ὀρέθηκε στὸν ἀέρα νὰ ξεχειλίξῃ
γύρω της ἡ ζωὴ. Τότες ἐστάθηκε μιὰ στιγμὴ σὰ θα-
μνωμένη μὴ ξέροντας κατὰ ποῦ νὰ πρωτοκοιτεῖ.
"Ὅλα ἴσαν κινουόργια γιὰ δαυτὴν μὲ τὴ γέννηση τοῦ
παιδιοῦ της τῆς φαίνονταν σὰ νὰ ξαναγεννήθηκε κι'
αὐτὴ καὶ σὰ νὰ βρέθηκε μονομιάς σὲ μιὰ κινουόργια
ἀπόλαυση μπροστὰ, ἀδοκιμαστὴ γιὰ τὴν ὦρα τέντωσε
τὰ ρουθούνια, μίσάνοιζε τὸ στόμα καὶ χαμηλώνοντας
λιγωμένα τὰ ὀλέφρα, ἀκούμπισε τὸ κεφάλι στὸν
ταίχο. Ὑστερα σὺν στὸ δευτερόλεπτο κεῖνο ἐννοίεζε
μέσα της ὁλόκληρη τὴ γλύκα τῆς ζωῆς πού ἔκναδρί-
σκουσε, τῆς ἡρῆς νὰ κατεβῇ τρεχάλα στὸν κάμπο καὶ
νὰ φτάσῃ καὶ ξαναμμένη καὶ λαχανιασμένη. Μὰ θυμή-
θηκε πῶς ἀπ' τὸν ὅμο της κρέμονταν ἡ λινατσένια
νάκα μὲ τὸ παιδί της κ' ἔτσι βαστώντας τὴν πλοῦσιαν
τῆς ὁρμὴ πήρε τὸ δρόμο μὲ βήμα γλήγορο καὶ δυνατὸ.
Τὸ μωρὸ στὴ νάκα τοῦ κοιμώνταν ἀπαλά. Δὲν εἶχαν
ἀκόμη ὅλοι οἱ δουλευτάδες μαζεῦται σὺν ἔφτανε στὸν
κάμπο· τοὺς ἔβλεπε μόνο νάρχωνται ἀπὸ παντοῦ μὲ
τίς ἀξίνες· καὶ τὰ σύνεργά τους καὶ τῆς ἔρχονταν καὶ
κεῖνης νὰ τρέξῃ σ' ἀνταμωσί τους νὰ τοὺς σπῆξῃ καρ-
δικὰ τὸ χέρι καὶ νὰ τοὺς πῇ τὴν ἀληθινὴν τῆς
χαρὰ καὶ περηφάνειαν π' ἀπὸ τὰ τόξα καὶ μπροστὰ θά-
ταν συντροφιστὰς της. Καὶ στὸ αἶσθημα αὐτὸ σηκών-
οντας ἄθελά της ψιλά τὸ κεφάλι· ἔβλεπε μὲ φεγγό-
δολη, ματιὰ τὸν ἥλιο νὰ δακύνῃ ἐνθὺ τὸ κορμὶ της σφιγ-
γονταν σὲ δύναμη καὶ ζωὴ. Ἀπὸ καὶ διάλεξε τὸ πρὸ
ἀπάνω μέρος καὶ ψάχνοντας σὲ κάθε δέντρο γιὰ
τὸ γερώτερό του κλῶνο ἐκρέμασε σὲ δαυτον τὴ νάκα
μὲ τὸ παιδί. Κι' ἄρχισε παιὰ τὴ δουλειά. Ἐδούλευε
στ' ἀλήθεια σὺν ἄντρας· οὔτε τῆς φαίνονταν καθόλου

πῶς λίγες μέρες πρὶν εἶχε περάσει μιὰ τέτοιον δοκιμασίαν, κι' ἀκούονταν βαρὺς ὁ κρότος τοῦ τσαπιθῆς της καθὼς γώνονταν θαθεῖα στὴ γῆ. Κάθε λίγο, τὴ στιγμή πού τὸ τσαπὶ θασταγμένο ἀπὸ τὰ χέρια της συγκλόνονταν στὸν ἄερα φηλαῖ γιὰ νὰ πάρῃ, φέρε καὶ ν' ἀναδέψῃ τὸ χῶμα πὺδ' εὐνατὰ, ἐκείνη ἐρίχνε καὶ ἀπὸ μιὰ κλέφτικη μπιτὰ στὸ μωρό. Στὴ σκιά της ἡ νύκτα σπρωγμένη ἀπὸ τὴν αὔρα, σαλεύονταν ἀνάλαφρα δῶ καὶ καὶ καὶ τὸ παιδί ἀποκοιμίζονταν πὺδ' γλυκά. Τίποτε δὲν ἔρχονταν τὰ τὸ πειράξῃ, τὸ θυμάρει τὸ μύρωνε μὲ τὸ μπάλισμά του καὶ μόνο τὰ μελίσσια ἔχλισμένα ἀπ' τὸ μεθύσι τῆς δουλειᾶς τὸ ζύγωναν πού καὶ πὺδ' ἀπειλητικὴ βουή. "ὦ! μὴ γύρευαν νὰ τὴ κεντρώσουν, νὰ χῶσουν τὸ σκληρό τους δελόνι στὸ κέρινό του μπουλάκι! Κι' ἡ μητέρα τρομαγμένη πετώντας τὸ τσαπὶ ἔτρεξε πάλι δίπλα του. Γιὰ τὴν ὥρα δὲν τὸ εἶχαν ἀκόμη πειράξει καὶ φάγοντάς του τὸ πρόσωπο μὲ τὰ χέρια σὰν νὰ φοβόταν πῶς τὰ μέτα της τὴ γελούσαν, ἔλυσε τὸ τσεμπέρι της ἀπ' τὸ κεφάλι καὶ τὸδεσε ἐπιδέξια στὰ κλαριά σὰ σκέπη πού θὰ τὸ προφύλαγε ἀπ' τὸ μεθυμένο μελίσσιολόι. Καὶ ἐξανάπιασε τὴ δουλειά! Ξεσκούφωτη δούλεψε ὅλη τὴν ἡμέρα χωρὶς νὰ τὴ νοιάξῃ καὶ σὰν κάποιος δουλεύ-

τὴς βλέποντάς την νὰ φένηται στὸν ἥλιο καὶ τὸν ἰδρωτὰ νὰ τρέχῃ ποτάμι στὰ ξαναμμένα της μάγουλα της· ἔδωσε τὸ φαθὶ του, ἐκείνη δὲν τὸ δέχτη. "Ὅχι! αὐτὴ μονάχα θὰ ὑπόφερε γιὰ τὸ παιδί της, κι' οὐτε κἀν αὐτὴ γιὰτὶ τίποτε ἀπ' ὅσα θάκανε γιὰ τὰ δούνατο αὐτὸ πλάσμα δὲ θὰ τῆς εἶτανε κόπος καὶ θάσανο ἴσα, ἴσα π' ὅλα θάσαν μονάχα εὐτυχία καὶ χαρά. Καὶ στίς σκέψεις της ἀπάνω ἐννοιοῦσε τὸν ἐκυτό της ἄλλον ἄνθρωπο γινόμενο ἢ γυναίκα ἢ ἴσαμε τὰ σήμερα ἢ δειλισμένη καὶ ἀποκατωμένη ξεθάρρεψε μονομιᾶς, ἀντρεϊώθηκε καὶ δὲ φοδότηνε τίποτε πιά. "Α! ναί! πᾶν, πέρασαν γιὰ πάντα οἱ μικροσυλλογισμοὶ καὶ οἱ ἀστοχες ἐννοίες, τὰ ψωροφιλότιμα καὶ οἱ βαρυγκομιές. Τώρα δὲ ζοῦσε μέτα της παρὰ ἡ ἀγάπη γιὰ τὸ παιδί της, τ' ἀδίκτημένο πρὶν γεννηθῇ. Καὶ τρέχοντας πάλι δίπλα του στάθηκε ἀκωνοῦθὲ του σὰ γιὰ νὰ τὸ κμαρῶσῃ, ἵα γιὰ νὰ τὸ χορτάσῃ, σὰ γιὰ νὰ τὸ εὐχαριστήσῃ γιὰ τὴν καινούργια ζωὴ πού τῆς χάρισε. Καὶ φιλώντάς του τ' ἀδύτατα χερράκια, γονάτισε μὲ δουρκομένο μάτι μπρὸς του.

ΜΙΤΣΑ ΠΕΡΡΩΤΗ

ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΪΛΔ

Η ΜΠΑΛΛΑΔΑ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΗΣ ΤΟΥ ΡΙΝΤΙΓΓ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΥ

4.—

IV

Δὲν κάνει λειτουργιὰ ὁ παπὰς τὴ μέρα
Ποῦ κάποιος στὴν κρεμάλα θὰ δοθεῖ:
Πάρα πολὺ ἄρρωστη ἔχει τὴν καρδιά του,
Πάρα πολὺ γλωμῇ ἔχει τὴν εἰδή,
Καὶ κάτι εἶναι στὰ μάτια του γραμμένο
Ποῦ κ' ἀνένας δὲν πρέπει νὰ τὸ ἰδεῖ.

"Ετσι κλειστοὶ ὥς τὸ μεσημέρι μένουμε,
"Ὅσπου τοῦ κουδουνιοῦ χύθῃ ἡ λαλιά,
Κι' οἱ φύλακές μας, τὰ κλειδιά κλαγκίζοντας
"Ανοίξαν τὰ βουβὰ μας τὰ κελιά,
Κι' ἔξω ἀπ' τοὺς τάφους τώρα, κατεβαίναμε
Τὰ σιδερένια, βρονιερὰ σκαλιά.

Στοῦ Θεοῦ τὸ γλυκὸν ἄερα βγήκαμε,
Μὰ ὁλωνῶν εἶναι ἀλλιώτικη ἡ θωριά,
Τὶ τοῦτου ἡ ὄψῃ εἶναι ἀπὸ φόβο κάτασπρη
Κι' ἐκείνου πάλι ἡ ὄψῃ εἶνε σταχτιά,
Καὶ ποτὲ μου δὲν εἶδα ἄλλους θλιμμένους
Τὸ φῶς μὲ τέτοια νὰ θωροῦν ματιά.

Ποτὲ μου ἄλλους θλιμμένους δὲν ἀπάντησα
Μὲ μάτι ἔτσι νὰ βλέπουν ποθεινὸ
Πρὸς τὴ γαλάξια στέγη πού ὀνομάζαμε
Στὴ φυλακὴ οἱ κατὰδικοι οὐρανὸ,
Καὶ πρὸς τὰ νέφια πού ἀγνοιαστα καὶ λεύτερα
Ταξίδευαν σὲ πέλαο φωτεινὸ.

Μὰ ἀνάμεσό μας κάποιοι περλατούσανε
Μὲ τὸ κεφάλι καταγὶς σκυμμένο:
Ξέραν πού αὐτοὶ νὰ κρεμαστοῦνε θάπρεπε
"Αν πλήρωναν γιὰ ὅ,τι εἶχαν καμωμένο·
Τὶ ἐκεῖνος ζωντανὸ πλάσμα θανάτωσε,
Μὰ αὐτοὶ σκοτώσαν ἕναν πεθαμένο.

Τὶ ὅποιος τὸ κρεῖμα δευτερώνει, μιὰ ἀραχλὴ
Νεκρὴ ψυχὴ στὰ βάσανα ξυλᾶ,
Καὶ τὴν τραβᾷ ἀπ' τὸ λεκιασμένο σάβανο,
Καὶ τῆς ἀνοίγει τίς πληγὰς ξανά,
Καὶ τὴν κάνει νὰ στάξῃ μαῦρον αἷμα,
Κι' ἀνώφελα τὴν κάνει νὰ πονᾷ!

*
**